

at der kan være delte Meninger om, hvorvidt det skal være en af Statens Opgaver at forskaffe Tiendeafløserne Laan til Afløsning af deres Tiende. Det forekommer dog mig rimeligt og billigt, at Staten paatager sig dette, og Lovgivningsmagtens Faktorer endes jo ogsaa i 1894 om at slaa fast, at det skulde være en Statsopgave; men naar saa er, saa synes det mig, der saa ogsaa let maatte kunne blive Enighed om, at Statskassen paa ingen Maade skal have Fortjeneste ved denne Laaneforretning, og at Fordelen derfor, naar Statskassen kan faa Laanene væsentlig billigere end forudsat i 1894, væsentlig bør komme Tiendeafløserne til gode. Det er ud fra disse Betragtninger, at Lovforslaget denne Gang som tidligere er stillet, men da det er 3—4 Aar siden, at Forslaget sidst var fremme, anser jeg det for rigtig at gøre opmærksom paa, hvilke Resultater Forslagets Gennemførelse under forskellige Forudsætninger kunde bringe.

Forslaget bestemmer, at naar 3 pCt. Statsobligationer kunne afhændes til en Kurs af mindst 87, skulde de til Tiendelaan nødvendige Midler skaffes til Stede ved Udstedelsen af 3 pCt. Obligationer, men Forslaget bestemmer endvidere, at hele det Tab, der derved kan fremkomme, ikke skal gaa over paa Statskassen, men at Tiendeafløserne skulde dække Tabet paa indtil 3 pCt. Kurstab med. Naar man har valgt dette Kurstab som Maksimum for Statskassens Tab, hænger det sammen med, at det er det Tab, som man i 1894 fra alle Sider ansaa det for passende for Statskassen at tage paa denne Konto. Det vil altsaa sige, at naar Obligationerne blive afhændede til 87, ville vedkommende Tiendelaan blive amortisable til 110, blive Obligationerne afhændede til 93, blive Laanene amortisable til 104, til en Kurs af 95, blive Laanene amortisable til 102, og til kun 97 eller derover, blive Tiendelaanene amortisable til pari. — Man kan ikke gaa længere ned med Kursen end til 87, hvis der skal være nogen Fordel ved Midlernes Tilvejebringelse paa denne Maade. Hvis Midlerne tilvejebringes ved Obligationer, der ere solgte til en Kurs af 87, ville de, der afløse Tienden, og som altsaa skulde amortisere Laanene til 110, komme til i de 60 Aar, hvori Laanene skulde amortiseres, at svare en aarlig Ydelse til Renter og Afdrag af 3,96 pCt. af det laante Beløb. Efter den nugældende Tiendelovs Bestemmelser desangaaende er Ydelsen 4 pCt. Jeg skal tilføje, at hvis man ikke vil gaa saa langt ned som til 87, skulde jeg for

mit Vedkommende ikke have noget særligt imod at sætte Minimumskursen noget højere. Ved en Kurs paa 87 er Fordelen jo nemlig meget lille, og til 88—89 heller ikke stor. Men bliver Kursen lidt højere, bliver Fordelen i alt Fald ikke ubetydelig. Bliver Kursen 93, ville Laanene blive amortisable til 104; saa vil den aarlige Ydelse i 60 Aar blive 3,74 pCt. altsaa omtrent 3³/₄ pCt. Er Kursen 95, og Laanet amortisabelt til 102, vil den aarlige Ydelse blive 3,67 eller ca. 3²/₃ pCt. Er Kursen 97 eller derover og Laanet amortisabelt til pari, bliver den aarlige Ydelse kun 3,60, d. s. 3²/₅ pCt. Det vil saaledes ses, at Fordelen kan blive ret betydelig. Vil man kapitalisere Fordelen, viser det sig, at disse Salgskurser, jeg før nævnte, henholdsvis 93, 95 og 97, hvorved den aarlige Ydelse i 60 Aar altsaa bliver henholdsvis ca. 3³/₄, 3²/₃ og 3²/₅ pCt., give en Kapitalværdi i Tiendeafløsernes Favør. i Sammenligning med Afløsning efter den nugældende Lov paa henholdsvis ca. 1¹/₅, 2²/₁₁ eller 2²/₃ Gange den afløste Tiendes aarlige Værdi. I disse Tilfælde vil det følgelig blive en meget betydelig Fordel for Tiendeafløserne. At Fordelen i disse Tilfælde bliver denne, viser sig derved, at enten man kapitaliserer med 24 og svarer 4 pCt. aarlig eller med 25³/₅ og svarer 3³/₄ pCt. aarlig, med 26²/₁₁ og svarer 3²/₅ pCt. aarlig eller med 26²/₃ og svarer 3³/₅ pCt. aarlig, vil det i alle disse Tilfælde føre til den samme aarlige Ydelse af hele Afløsningssummen; men en Vinding i det Aaremaal, hvormed der kapitaliseres, paa saadan noget som 2—2¹/₂ Aar, er en meget betydelig Vinding for Tiendeafløserne. Og hvis vi tænke os, at samtlige Tiender bleve afløste for Midler, der bringes til Stede ved Udstedelsen af 3 pCt. Obligationer, som blive solgte til en Kurs af 95—97, vil det sige, at Fordelen vil blive ca. 2¹/₂ Gange hele Tiendens aarlige Værdi, og da denne anslaaes til at være ca. 6—7 Millioner Kroner, vilde det altsaa under disse Forudsætninger sige, at hele Besparelsen vilde blive 15—16 Millioner Kroner, hvilket jo er en meget betydelig Besparelse for Tiendeafløserne at vinde, og Statskassens Tab vilde dog ikke blive større, end det Tab man i 1894 fandt passende for Statskassen at tage ved Midlernes Tilvejebringelse, snarere mindre. Thi som Loventnu er, skal Staten jo bære Kurstabet i alle Tilfælde, enten det er stort eller lille, og da det under de nuværende Forhold snarest kan ventes, at der bliver mest Gang i Tiendeafløsningsarbejdet, naar Renten er høj herhjemme — thi saa ville de, der